

ÇOCUKLARDA MAHREMİYET EĞİTİMİ

Mahremiyet Eğitimi çocukların kendilerinin ve başkalarının özel alanının farkında olması, çevresiyle kendisi arasında sağlıklı sınırlar koyabilmesi, iyi ve kötü dokunmayı ayırt edebilmesi gibi bilgileri içerir.

Erken çocukluk ve okul öncesi dönemde çocuklar kendi vücutlarını ve diğer insanların vücutlarını merak ederler. Cinsellikle ilgili, dünyaya nasıl geldiğiyle ilgili sorular sorarlar. Bu dönemde çocuklarda mahremiyet bilinci yoktur. Bu sorular karşısında çocuğun yaşına, gelişim düzeyine ve merakına göre cevaplar verilmelidir. Mahremiyet eğitimi çocuğun düzeyine uygun bir şekilde merakını gidermesi için planlanan bir eğitimidir. Bu eğitimi verirken belirtilen konulara dikkat etmek gerekir.

Artvin Rehberlik ve Araştırma Merkezi

• Özel Alan Tanımlama

Özel alanını koruyabilmesi için önce çocuğa özel alanı tanımlamak gerekir. Vücudun kişiye özel olan bölgelerinin nereler olduğu, bu bölgelerin gizlenmesi gerektiği çocuğa iki-üç yaşından itibaren yavaş yavaş anlatılabilir. Özel alan ailenin yaşadığı topluma ve sahip olduğu inanca göre değişmekle birlikte genel olarak cinsel bölgeleri kapsar. Her aile kendi inancına, düşüncesine göre çocuğun vücudunda mahrem alan tanımlayabilir.

Tıpkı kafamız, bacağımız, kolumuz gibi özel bölgelerimizin de vücudumuza ait olduğu, korumak için bazı önlemler almamız gerektiği anlatılabilir. Vücudumuzun diğer bölgelerini korumak için aldığımız önlemlerden örnek vererek başlayıp özel bölgelerini korumak için neler yapabileceği kolaylıkla öğretilebilir. Özel bölgelerini gizlemesi, anne, baba ve ebeveynlerinden biri yanındaysa doktor dışında hiç kimsenin dokunmaması, görmemesi gerektiği anlatılmalıdır.

• Odalara İzin Alarak Girmeyi Öğretme

Çocuklara anne-babanın veya başka birinin odası kapalı ise odaya kapıyı çalarak ve izin alarak girmesi gerektiği öğretilmelidir. Çünkü bu oda o kişilerin özel alanıdır ve özel alanlara girişte izin alınır. Kendimizin özel alanı olduğu gibi başkalarının da özel alanı olduğunun vurgusu yapılmalıdır. Çocuğun odasına girerken kapısının çalınması çocuğa iyi bir model oluşturacaktır. Odaya izinsiz girdiğinde çocuğa, "Odamızda giyiniyor olabiliriz, bu yüzden kapı kapalı ise tıkkatıp izin alarak içeri girmelisin şeklinde" açıklama yapılabilir.

• Tuvalette Yalnızca Bir Kişi Olmalı

Çocuklar tuvalet alışkanlıklarını kazandıktan sonra temizliklerini de kendilerinin yapmasına fırsat verilmelidir. Çocuğun tuvalet alışkanlığı döneminden faydalanarak tuvalette yalnız olması, kapının kapalı tutulması, başkalarının göremeyeceği bir şekilde tuvaletini yapması gerektiği öğretilir. Anne-baba bu konuda da model olarak çocuğa yardımcı olabilir.

• Çocuğun Özel Alanlarına Saygılı Olma

Küçük yaştan itibaren çocuğu başkalarının yanında soyup giyindirmek, altını başkalarının yanında değiştirmek doğru değildir. 4-5 yaşından sonra yıkarken özel alanları kapalı bir şekilde yıkamak, ona bakmıyormuş gibi kafanızı hafif çevirmek özel alanına saygı gösterdiğinizizi hissettirir. Kardeşleri birlikte banyoya sokmak, çocuğunuzun sizinle birlikte banyoya girmesine izin vermek de uygun olmayacaktır.

• Çocuğun Cinsel Organlarını Sevgi Objesi Yapmama

Küçük çocukların cinsel organlarına, özel bölgelerine dokunarak, onları konu yaparak sevmek doğru değildir. Çocuk bu şekilde hem mahremiyet ihlaline uğramış olur, hem de başkalarının da aynı şekilde davranabileceği, şaka yapabileceği inancına kapılır. Çocuk bir başkası da özel bölgelerine dokunmaya çalıştığında bunun iyi ya da kötü mü olduğu ayrımını yapamayabilir.

• Anne Babayla Yatağı Ayırma

İki yaş civarında çocuk yavaş yavaş bağımsızlığını kazanır. Yemek yemeyi yürümeyi kendi başına yapmak isteyebilir. Çocukta herhangi bir ayrılma kaygısı, yalnızlık korkusu gibi durum yoksa çocuğun yatağını, odasını ayırmak denenebilir. Anne babanın yatağı ve odası onların özel alanıdır. Çocuğa özel alan tanımlaması yaparken bu da belirtilirse daha kolay anlayabilir. Aynı yatakta yatan kardeşlerin yatakları 4-5 yaş civarında ayrılabilir.

• Mahremiyet İhlallerine Tepkinizi Belli Etme

Televizyon izlerken veya dışarıda gezerken karşınıza çıkan mahremiyeti ihlal eden durumlara karşı çocuğa bir şey demeden eylemi gerçekleştiren kişiye karşı tepkinizi çocuğun duyabileceği şekilde belli edilebilir. Bir filmde arkadaşının özel bölgesine şaka amaçlı dokunan kişi için "Başkalarının özel bölgelerine dokunulmaz." gibi cümlelerle tepki verilebilir. Böylece çocuk model alarak bu konuda duyarlı hale gelebilir.

